

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa M. M.  
przeciwko L. Spółce Akcyjnej w W.  
o przywrócenie do pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2016 r.,  
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.  
z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami pełnomocnika pozwanego w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w W. – w sprawie z powództwa M. M. przeciwko L. S.A. w W. – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 13 czerwca 2014 r., sygn. akt VII P (...), oddalającego powództwo M. M. o przywrócenie do pracy w pozwanej Spółce.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ocenie autora skargi w sprawie występują następujące zagadnienia prawne: „1. czy Sąd, który orzeka o przywróceniu pracownika do pracy w wyniku

rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem jest związany orzeczoną prawomocnie w wyniku przywrócenia do pracy przy rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z tych samych przyczyn oddaleniem zarzutu pracodawcy (np. utrata zaufania pracodawcy), że przywrócenie pracownika jest niemożliwe lub niecelowe w sposób uniemożliwiający ponowne orzekanie o tych samych przyczynach, a więc objęcie tych przyczyn powagą rzeczy osądzonej? 2. czy dopuszczalne jest istnienie w „obrocie prawnym” dwóch prawomocnych wyroków w stosunku do tego samego pracownika, tego samego stosunku pracy, tych samych faktów, gdy w jednym Sąd stwierdza, że „M. M. powinien być przywrócony do pracy z uwagi na jego kwalifikacje, doświadczenie, i umiejętność zachowania się w sytuacjach awaryjnych, co zdaniem Sądu najlepiej obrazuje przydatność danej osoby na tak odpowiedzialne stanowisko” (wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 czerwca 2011 r., sygn. akt: XXI Pa (...)), zaś w drugim wyroku Sąd stwierdza, iż „podczas lotu rejsowego o numerze (...) w dniu 5 września 2011 r. powód popełnił szereg błędów, które skutkowały utratą przez pozwanego pracodawcę zaufania do niego”, „przyczyna ta dostatecznie uzasadniała wypowiedzenie powodowi umowy o pracę, szczególnie, że stanowisko pracy powoda jest szczególnie związane z bezpieczeństwem osób i samolotu powierzonego powodowi” (wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt: XXI Pa (...))? 3. Czy objęty postępowaniem o przywrócenie do pracy i prawomocnie oddalony zarzut pracodawcy, że przywrócenie pracownika jest niecelowe lub niemożliwe jest objęty powagą rzeczy osądzonej?”.

Wskazano, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości: „w świetle wyroku Sądu Najwyższego II PK 230/04 wątpliwość interpretacyjną wywołuje art. 45 § 2 kp oraz art. 56 § 2 kp w zakresie przesłanek celowości i możliwości nieuwzględnienia żądania pracownika przywrócenia go do pracy. Inaczej mówiąc, czy przesłanki z art. 45 § 2 kp są przesłankami identycznymi z przesłankami z art. 56 § 2 kp w zw. z art. 45 § 2 kp?”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o: 1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 2. zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Jednocześnie, z ostrożności procesowej,

pozwana wniosła o: 1. oddalenie skargi kasacyjnej; 2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia

prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Odnosząc przedstawione założenia interpretacyjne do niniejszej sprawy należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnych zagadnień prawnych sprawy w rozumieniu przepisu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim przedstawione w uzasadnieniu wniosku kwestie ogranicza tylko do ogólnikowych pytań sprowadzających się w istocie do pytań o

prawidłowość stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Brakuje odpowiedniej juretrycznej argumentacji, którą wykazanoby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Zasadnicza wadliwość uzasadnienia wniosku w omawianym zakresie – co do próby wykazania przyczyny określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. – polega na tym, że postawione pytania nie są powiązane z żadnym konkretnie wskazanym przepisem prawa procesowego dotyczącym sygnalizowanej kwestii związania Sądu prawomocnym orzeczeniem oraz powagi rzeczy osądzonej – art. 365 § 1 k.p.c. czy też z art. 366 k.p.c. Wypada przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że

występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Autor skargi nie przedstawia – w uzasadnieniu wniosku – odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą wykazałby, że istnieje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.; nie przedstawia także rozbieżności w orzecznictwie sądowym dotyczących sygnalizowanych kwestii. Zamiast tego ogranicza się do postawienia ogólnikowego pytania o wzajemne relacje pomiędzy przepisami art. 45 § 2 k.p. oraz art. 56 § 2 k.p. i prostego – niepopartego rzeczową jurydyczną argumentacją – zaprzeczenia stanowisku wyrażonemu przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 kwietnia 2005 r., II PK 230/04, OSNP 2006 nr 1-2, poz. 5, zgodnie z którym przyczyna, która okazała się niewystarczająca do uzasadnienia niezwłocznego rozwiązania umowy o pracę z winy pracownika (art. 52 § 1 pkt 1 k.p.), może być uzasadnioną przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę z w rozumieniu art. 30 § 4 i art. 45 § 1 k.p. po prawomocnym przywróceniu do pracy, jeżeli jest nadal aktualna.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. (pkt 1.); rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.